

Interview met Rob Franken,
voorzitter van het College van Bestuur van het ROC West-Brabant

Het roer moet om

Boeken, syllabi, uittreksels. Leerlingen zijn vandaag de dag nog steeds verplicht hun lesstof via lappen tekst tot zich te nemen. Niet bepaald handig als men weet dat slechts twintig procent van de leerlingen op het (V)MBO “talig” is ingesteld. “Tachtig procent van de leerlingen bereiken we niet op hun sterkste competenties en dat moet anders. Het is immers een van de belangrijkste oorzaken van voortijdig schooluitval”, weet Rob Franken, voorzitter van het College van Bestuur van het ROC West Brabant. Volgens hem moet het roer echt om.

Franken gelooft dat de schooluitval tot bijna nul kan worden gereduceerd als het onderwijs flexibeler, creatiever, praktischer en vooral competentiegericht te werk zou gaan. Het begrip “meervoudige intelligentie” moet volgens hem inhoud en betekenis krijgen in de alledaagse praktijk van het onderwijs. Hoe noodzakelijk dat is, blijkt wel uit de cijfers. Maar liefst 35 procent van de eerste jaar MBO en HBO leerlingen in Nederland verlaat voortijdig de opleiding. Een wel erg hoog percentage voor een West Europees land, vindt nu ook het Ministerie van OCW. In Den Haag zijn inmiddels maatregelen genomen om deze gang van zaken een

halt toe te roepen. ‘Competentiegericht onderwijs’ luidt het credo. Dat klinkt echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. Franken: “Het onderwijs is er op zich blij mee, maar heeft grote moeite met de inpasbaarheid ervan. Voorheen werd er klassikaal les gegeven. Elke leerling kreeg dezelfde les en moest die stof zelf maar tot een eenheid zien te brengen. Het behalen van het diploma was het hoogste goed. Inmiddels gaat veel meer om de sociale component en praktijkgerichtheid. Maximale talentontplooiing is nu het streven. Dat is een totaal andere manier van denken en werken.”

Dat met competentiegericht onderwijs veel winst valt te behalen, staat inmiddels als een paal boven water. Leerlingen en studenten hebben grote behoefte aan persoonlijke voorlichting, begeleiding en uitdaging. Een gebrek daaraan leidt in de praktijk tot demotivatie, verkeerde opleidingskeuzes en, in het ergste geval, tot voortijdig schooluitval en werkloosheid. De vraag is echter of het onderwijs de juiste informatie en tools in handen heeft en of de doelstellingen van het ministerie wel voldoende zijn. Uit cijfers blijkt immers dat als de gezamenlijke ROC's de schooluitval met nog eens vijftien procent extra weten terug te dringen, zij op jaarbasis 26 miljoen euro verdienen. Geen gering bedrag, vindt ook Franken. “Maar, zegt hij, “het gaat om een veel groter doel, namelijk het maximaal benutten van alle talenten van onze leerlingen, welke dat ook mogen zijn.” Reden waarom hij ervoor heeft gekozen driehonderd instromende leerlingen op zijn ROC West Brabant te onderwerpen aan een

online test en matchprogramma. De uitkomsten daarvan geven een volledig beeld van de persoonlijke interesses en competenties van een leerling. “Het geeft ons de mogelijkheid om hen goed te plaatsen en te begeleiden in het middelbaar beroepsonderwijs. Het bijzondere van dit instrument is namelijk dat competenties van een leerling worden afgezet tegen het te realiseren einddoel. Op die manier zie je precies welke hiaten een leerling heeft als het gaat om bijvoorbeeld sociale ontwikkeling, taalvaardigheid en vakinhoudelijkheid. Wij kunnen onze lesmethodieken en begeleiding daarop aanpassen. De verschillen tussen leerlingen kunnen namelijk groot zijn. Sommigen zitten bij hun instroom al op niveau 2. Anderen niet. Dat vraagt dus om een flexibele opstelling. Flexibiliteit in het onderwijs is gewoon heel belangrijk.”

“Maximale talentontplooiing is nu het streven. Dat is een totaal andere manier van denken en werken.”

Franken is van mening dat het test en matchprogramma waar het ROC West Brabant nu gebruik van maakt de juiste tool is om leerlingen op hun niveau te begeleiden en uit te dagen. “Het feit dat dit programma in een IT omgeving wordt aangeboden, helpt ongelooflijk.”